

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра міжнародних економічних відносин

Ректор

Беліков С.Б.

2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 15 МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Освітня програма: «Міжнародний бізнес»

Інститут, факультет: економіко-гуманітарний інститут
гуманітарний факультет

Мова навчання: українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економічна інтеграція» для здобувачів вищої освіти спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», освітня програма «Міжнародний бізнес»

«_____» _____, 20__ року - 17 с.

Розробники: Ситников М.М., д.ф., к.н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин

Протокол від «27» 05 2020 року № 10

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин

«27» 05 2020 року _____ (Е.В.Прушківська)

Схвалено науково-методичною комісією гуманітарного факультету

Протокол від «10» 06 2020 року № 6

«10» 06 2020 року Голова _____ (М.В.Дедков)

НУ «Запорізька політехніка» 2020 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 29 міжнародні відносини	обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність: 292 міжнародні економічні відносини; Освітня програма: міжнародний бізнес	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		Семестр	
(назва)			
Загальна кількість годин - 120		4-й	4-й
	Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 5	Освітній ступінь: бакалавр	30 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	2 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		76 год.	112 год.
	Індивідуальні завдання: год.		
	Вид контролю: іспит		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 36,7%

для заочної форми навчання – 63,3%

1. Мета навчальної дисципліни

Особливості сучасного стану і економічного розвитку України передбачають розвиток економічних інтеграційних процесів. Організація виходу національних підприємств на світові ринки, та участь в інтеграційних угрупованнях, як повноцінного суб'єкта міжнародних економічних відносин, є одним з важливих аспектів для України, тому виникає необхідність вивчення дисципліни «Міжнародна економічна інтеграція» і надання студентам знань про світові інтеграційні економічні процеси, зміст, сутність та організацію процесів інтеграції що відбуваються на рівні окремих підприємств, фірм, країн, регіонів, регіональних об'єднань. Економічна інтеграція і кооперація підприємств може бути ефективною за умови наявності спеціалістів із міжнародних економічних відносин, які володіють теорією і практикою інтеграційних процесів, визначення видів інтеграційної діяльності, пошуку іноземних партнерів з метою кооперації і економічної інтеграційної співпраці.

Для освоєння студентами необхідних теоретичних знань та отримання практичних навичок щодо ведення бізнесу в глобальному середовищі попередньо їм необхідно опрацювати такі дисципліни як «Країнознавство», «Міжнародні економічні відносини», «Економіка бізнес-структур», «Економічна теорія», «Мікроекономіка», «Макроекономіка».

Отримані знання в подальшому стануть теоретичною базою для здобувачів при опануванні таких дисциплін як «Глобалізація і транснаціоналізація світової економіки», «Міжнародна інвестиційна діяльність», «Міжнародний бізнес», «Інноваційні моделі та форми міжнародного бізнесу», «Міжнародний офшорний бізнес».

Мета дисципліни - надання знань про сутність, механізми, форми та етапи міжнародної економічної інтеграції, вивчення та визначення факторів які впливають на динаміку та розвиток цих процесів.

Завдання навчальної дисципліни: вивчення теоретичних підвалин і концепцій міжнародної економічної інтеграції; аналіз макроекономічного ефекту процесів економічної інтеграції, їх впливу на розвиток економіки України й країн світового господарства в цілому; визначення перспектив розвитку і оцінка поточних економічних відносин між Україною та регіональними інтеграційними угрупованнями, опанування знаннями мікроекономічного ефекту міжнародної економічної інтеграції, знаннями макроекономічного ефекту міжнародної економічної інтеграції, їх впливу на розвиток економіки України й країн світового господарства в цілому; визначення механізму організації, перспектив розвитку і оцінка поточних та перспективних зовнішньоекономічних відносин між Україною і окремими країнами та регіональними інтеграційними угрупованнями. Вивчення дисципліни дозволить:

- сформуванню у здобувачів уявлення про основні етапи розвитку міжнародної економічної інтеграції;
- виявити тенденції розвитку МЕІ;
- вивчити сучасні технології інтеграційних процесів;
- виявити роль партнерів у міжнародній економічній інтеграції;
- розкрити специфіку співпраці з міжнародними інтеграційними угрупованнями;
- отримати уявлення про позитивні та негативні наслідки міжнародної економічної інтеграції.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

інтегральну компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх

теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов

загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК 4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК 7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

СК 3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин, міжнародного бізнесу та моделей економічного розвитку

СК 5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них.

СК 6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

СК 7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації зовнішньоекономічних валютно-фінансових і кредитних відносин.

СК 8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК 11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

СК 12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема.

СК 13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у економічних відносинах.

СК 14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

СК 15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

СК 16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

Очікувані програмні результати навчання:

РН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

РН 3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

PH 4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

PH 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

PH 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

PH8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції

PH 9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

PH 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

PH 19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу.

PH20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

PH21. Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.

PH22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнес-середовища для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні концепції та їх трансформація, рівні, форми, типи і механізми реалізації міжнародної економічної інтеграції.

Тема 1. Теоретичні основи і концепції міжнародної економічної інтеграції.

Концепції і теоретичні підґрунтя міжнародної економічної інтеграції. Її трансформація. Інституціональні положення інтеграції. Моделі сучасного розвитку інтеграційних процесів. Форми, стадії, механізми та наслідки міжнародної економічної інтеграції. Мікро- та макроекономічні рівні інтеграції. Види регіональної економічної інтеграції: угода з пільгового тарифу, зона вільної торгівлі, зона часткових економічних преференцій (частковий митний союз), митний союз, спільний ринок, економічний і валютний союз. Стратегії інтеграції в умовах глобалізації. Інтеграційні об'єднання сучасного світового господарства.

Тема 2. Трансформація концепцій міжнародної економічної інтеграції на початку XXI століття

Новітні теорії міжнародної економічної інтеграції. Детермінанти міжнародної інтеграційної співпраці. Діалектика сучасних стратегій міжнародної економічної інтеграції в контексті нового регіоналізму. Регуляторна кооперація в міжнародних інтеграційних процесах. Інтеррегіоналізм в умовах глобальної міжнародної економічної інтеграції.

Тема 3. Еволюція і механізм європейської економічної інтеграції.

Розвиток теорій економічного європейського об'єднання. Передумови інтеграційних процесів у Західній Європі. План Маршалла . Європейське співтовариство вугілля і сталі. Римські договори: заснування ЄЕС і Євратому. Альтернативи європейським співтовариствам. Перехідний інтеграційний період. Формування спільного ринку. Суперечності процесу економічної інтеграції. Етапи розширення Європейського співтовариства. Фінансова криза 1968-1973 років і її наслідки . Структурно-організаційні зміни та розвиток спільних галузевих політик. Світова економічна криза (1973-1984) та розвиток європейських співтовариств. Початок розширення Європейського співтовариства на Південь. Єдиний Європейський Акт. Третє розширення ЄС (1986 р.) та його вплив на європейські інтеграційні процеси. Геополітичні зміни кінця 80-х – початку 90-х . Перспективи європейського будівництва. Маастрихтський договір та утворення Європейського Союзу.

Тема 4. Спільний ринок, економічний і валютний союз, сутність, мета і завдання створення, принципи існування та функціонування.

Єдиний внутрішній ринок, поняття, мета, завдання та основні принципи його існування. Механізми реалізації свобод: вільне переміщення товарів, послуг, робочої сили і капіталу. Свобода підприємництва, інтернаціоналізація й глобалізація виробництва, капіталу, ринку робочої сили, інформаційного простору. Економічна і валютно-фінансова інтеграція .Римський договір. Європейський платіжний союз. План Вернера (1969 р.). Європейська „валютна змія”. Європейська валютна система, принципи її функціонування. Регулювання валютних курсів в Європейській валютній системі. Валютна інтеграція в рамках Єдиного Європейського Акту. План Делора. Переваги та недоліки переходу до єдиної європейської валюти. Маастрихтські угоди та. критерії конвергенції. Етапи створення Європейського економічного та валютного союзу. Європейський валютний інститут. Європейська система центральних банків та Європейський центральний банк. Введення єдиної європейської валюти євро. Проблеми та перспективи функціонування Європейського економічного та валютного союзу.

Змістовий модуль 2. Поглиблені форми міжнародної економічної інтеграції, міжрегіональні та мегарегіональні інтеграційні альянси.

Тема 5. Поглиблені та розширені форми класичних стадій міжнародної економічної інтеграції. Економічна інтеграція і геополітичні зміни. Поглиблені та розширені зони вільної торгівлі як новий феномен розвитку світового господарства. Новітні форми митних союзів в сучасних міжнародних економічних відносинах.

Тема 6. Розвиток секторальних (галузевих) економічних союзів країн в умовах глобалізації. Інноваційний союз як форма інтеграції країн до глобальної інноваційної системи. Механізми формування енергетичних, банківських союзів та союзів ринку капіталів на прикладі ЄС. Валютні та фіскальні союзи в системі інтеграційних процесів. Новітні інтеграційні процеси на світовому страховому ринку. Міжнародні господарські логістичні комплекси в умовах інтеграційних процесів. Вплив економічної інтеграції на зростання і конкурентоспроможності..

Тема 7. Сучасні міжрегіональні інтеграційні процеси

Переваги та ризики розвитку Трансатлантичного торговельного й інвестиційного партнерства ЄС-США. Основні засади формування Транстихоокеанського партнерства. Економічний потенціал стратегічного партнерства ЄС і КНР. Виклики та можливості зони вільної торгівлі ЄС-Японія. Торговельний альянс ЄС і Канади. Розвиток міжрегіональних економічних відносин ЄС-МЕРКОСУР. Інтеграційні ініціативи ЄС-Близький Схід , ЄС-Північна Африка та ЄС-ЄАЕС.. Регіональна економічна політика ЄС.

Тема 8. Формування мегарегіональних торговельних альянсів.

Проблеми і перспективи формування Регіонального інтеграційного економічного партнерства. Детермінанти розвитку мегарегіональних інтеграційних процесів в АСЕАН. Економічна інтеграція між КНР, Японією та Північною Кореєю в умова нового регіоналізму. Активізація інтеграційних процесів у Тихоокеанському регіоні та формування торговельного блоку країн Латинської Америки. Інтеграційні об'єднання на африканському континенті

Тема 9. Вплив глобальної інтеграції на розвиток міжнародних виробничих мереж

Торговельні та виробничі міжнародні інтеграційні мегаутворювання. Глобальні ланцюги створення вартості (GVCs). Світоаий валовий експорт.Зовнішня та внутрішня додана вартість. Процесна , продуктова та функціональна модернізація. Інтеграція країн в GVCs через трансферт технологій. Інтеграція національної економіки в європейські ланцюги створення вартості.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього го	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовний модуль 1. Теоретичні концепції та їх трансформація, рівні, форми, типи і механізми реалізації міжнародної економічної інтеграції.												
Тема 1. Теоретичні основи і концепції міжнародної економічної інтеграції	12	2	1			6	12	0,5	0,25			12
Тема 2. Трансформація концепцій міжнародної економічної інтеграції на початку XXI століття	12	3	2			8	12	1	0,25			12
Тема 3. Еволюція і механізм європейської економічної інтеграції.	13	4	1			8	13	0,5	0,25			13
Тема 4. Спільний ринок, економічний і валютний союз, сутність, мета і завдання створення, принципи існування та функціонування.	13	5	2			8	13	1	0,25			13
Разом за змістовим модулем 1	50	14	6			30	50	3	1			50
Змістовний модуль 2. Поглиблені форми міжнародної економічної інтеграції, міжрегіональні та мегарегіональні інтеграційні альянси.												

Тема 5. Поглиблені та розширені форми класичних стадій міжнародної економічної інтеграції.	13	4	1			8	18	2	0,5			12
Модуль 2												
Тема 6. Розвиток секторальних (галузевих) економічних союзів країн в умовах глобалізації	12	3	1			8	19		0,2			13
Тема 7 Сучасні міжрегіональні інтеграційні процеси	15	3	2			10	18		0,2			12
Тема 8. Формування мегарегіональних торговельних альянсів.	15	3	2			10	20	2	0,25			13
Тема 9. Вплив глобальної інтеграції на розвиток міжнародних виробничих мереж	15	3	2			10	17		0,25			12
Разом за змістовим модулем 2	70	16	8			46	92	4	1			62
Усього годин	120	30	14			76	120	6	2			112

4. Темі семінарських занять

№	Назва теми	К-сть год.
1	Теоретичні основи, види, форми, стадії та механізми міжнародної економічної інтеграції	2
2	Сутність, етапи і перспективи розвитку європейської економічної інтеграції, її наслідки	2
3	Валютно-фінансова інтеграція та створення економічного союзу	2
4	Спільні політики країн-членів інтеграційних угруповань в різних секторах економіки	2
5	Економічна інтеграція країн-Американського континенту	2
6	Інтеграційні процеси в Євроазіатському та Азіатсько-тихоокеанському регіоні	2
7	Інтеграція на Африканському континенті	2
	Разом	14

5. Темі практичних занять

Не передбачені навчальним планом

6. Темі лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом

7. Самостійна робота

Метою самостійної роботи є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

№	Назва теми	К-сть год. д/з
---	------------	----------------

1	Передумови міжнародної економічної інтеграції	8/12
2	Світові концепції і школи міжнародної економічної інтеграції	9/12
3	Глобалізація та процес функціонування спільного ринку	8/13
4	Устрій та побудова Європейського Союзу. Критерії членства та процедура вступу до ЄС	9/13
5	Вплив економічних процесів на економічне зростання	9/12
6	Спільні політики ЄС в різних секторах економіки	8/13
7	Передумови та особливості південно-американської інтеграції	9/12
8	Інвестиційна зона АСЕАН: мета, головні напрямки взаємного співробітництва.	8/13
9	Інтеграційні процеси в країнах Африки	8/12
	Разом	76/112

8. Індивідуальні завдання

Для заочного відділення написання письмової контрольної роботи згідно методичних вказівок.

9. Методи навчання

Основними формами навчальної роботи при вивченні дисципліни є лекційні та семінарські заняття. Лекції проводяться з базових питань міжнародного бізнесу, містять узагальнений теоретичний матеріал, які є базою для самостійної роботи студентів. В процесі читання лекцій увага концентрується на найбільш складних питаннях досліджуваної теми, додаються рекомендації для самостійної роботи над відповідними темами. Спосіб подання інформації студентам в процесі їх пізнавальної діяльності реалізується через певні дії та методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація – для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – для практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного.

10. Очікувані результати навчання з дисципліни

Програмні результати навчання	Очікувані результати навчання з дисципліни
РН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.	Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)
РН 3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.	Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5)

	<p>Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі (СК 6)</p> <p>Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)</p>
<p>РН 4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.</p>	<p>Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції (СК1)</p> <p>Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5)</p> <p>Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними. (СК 8)</p>
<p>РН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.</p>	<p>Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними. (СК 8)</p> <p>Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)</p>
<p>РН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p>	<p>Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)</p>
<p>РН 8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції</p>	<p>Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції (СК1)</p> <p>Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням</p>

	причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)
РН 9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.	Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5) Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі (СК 6) Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації зовнішньоекономічних валютно-фінансових і кредитних відносин (СК7)
РН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.	Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними. (СК 8)
РН 19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу.	Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5) Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі (СК 6) Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема (СК 12)
РН20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.	Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК11). Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у економічних відносинах (СК 13) Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України (СК 15)
РН21. Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та	Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами (СК 14)

соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.	Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)
РН 22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнес-середовища для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.	Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин, міжнародного бізнесу та моделей економічного розвитку (СК3) Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України (СК 15)

11. Засоби оцінювання

Навчальна дисципліна «Міжнародна економічна інтеграція» викладається за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Тематика дисципліни розрахована на 2 змістовних модулів, які містять 9 тем. Підсумкова кількість балів виставляється як сума балів за усіма поточними формами контролю та підсумковим контролем, передбаченими робочою програмою навчальної дисципліни.

Методами оцінювання та демонстрування результатів згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка»* є: поточний контроль (контроль відвідування занять студентом, усне опитування, індивідуальне опитування, доповіді); рубіжний контроль (тестування за темами модуля 1, модуля 2); підсумковий контроль (екзамен – форма підсумкового контролю, яка полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на семінарських заняттях, а також завдань до екзамену). Сумарний результат містить 100 балів.

* Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.

12. Критерії оцінювання

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**, контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Міжнародна економічна інтеграція» включає в себе поточний, рубіжний та підсумковий контроль. Також, за окремим наказом ректора, може проводитися ректорський контроль знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Рубіжний контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою, національною та шкалою ЄКТС.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти. Семестровий контроль з дисципліни «Міжнародна економічна інтеграція» проводиться у формі семестрового екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміні, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти. Завдання екзамену включають тестові завдання, теоретичні питання з курсу та практичне завдання.

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в екзаменаційну відомість, є сумою балів за різні види навчальної роботи:

Поточне тестування									Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Модуль 1				Модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	28	100
8	8	8	8	8	8	8	8	8		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

** Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**/ Укладачі: В.Г. Прушківський, С.Т. Яримбаш, В.Л. Грешта, А.В. Пархоменко, С.І. Шило, О.О. Каплієнко, О.В. Коваленко, О.В. Лапкіна, П.В. Сахно, О.М. Стеценко, Н.Л. Ніколаєва, О.В. Савельєва, Л.М. Шило, О.В. Шепель, О.С. Калюжна, Є.О. Фасоль. - Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ НУ «Запорізька політехніка». 2019. 59 с.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій (опорний) з дисципліни «Міжнародна економічна інтеграція» для студентів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» / Укл. М.М. Ситников – Запоріжжя: ЗНТУ, 2020. – 123 с.

2. Методичні рекомендації до семінарських занять та індивідуальні завдання з дисципліни «Міжнародна економічна інтеграція» для студентів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» всіх форм навчання / Укл.: Ситников М.М. – Запоріжжя: НУЗП, 2020. – 24с.

3. Плани семінарських занять, завдання та методичні рекомендації для самостійної роботи з дисципліни «Міжнародна економічна інтеграція» для студентів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» / Укл. М.М. Ситников – Запоріжжя: ЗНТУ, 2020. – 20 с.

4. Завдання, методичні рекомендації для самостійної роботи студентів. Плани самостійної роботи студентів з дисципліни «Міжнародна економічна інтеграція» для студентів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» / Укл. М.М. Ситников – Запоріжжя: ЗНТУ, 2020. – 18 с.

5. Індивідуальні завдання для наукової роботи студентів з дисципліни «Міжнародна економічна інтеграція» для студентів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» / Укл. М.М.Ситников – Запоріжжя: ЗНТУ, 2020. – 5 с.

6. Засоби діагностики та критерії оцінювання знань і умінь студентів з дисципліни «Міжнародна економічна інтеграція» для студентів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» / Укл. М.М.Ситников – Запоріжжя: ЗНТУ, 2020. – 14с.

7. Питання для контрольної роботи з дисципліни «Міжнародна економічна інтеграція» для студентів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» / Укл. М.М.Ситников – Запоріжжя: ЗНТУ, 2020. – 4 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Міжнародний бізнес : навчальний посібник / О. М. Файчук, С. В. Сидоренко. – К. : НУБіПУУкраїни, 2016. – 236 с.

2. International business: tutorial / О. М. Faichuk, O.V. Faichuk. – К.:NULES of Ukraine, 2019. – 220 p.

3. Філіпенко А.С. Міжнародні інтеграційні процеси сучасності: Монографія/ А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, М.А. Дудченко та ін. - К.: Знання України, 2004. – 304 с.

4. Горбач Л. М. Міжнародні економічні відносини: підручник для студ. вищих навч. закл. / Л. М. Горбач, О. В. Плотников Розділ 3 Міжнародна економічна інтеграція – Київ, 2009.-С105-109

5. Дайнен Д. Дедалі міцніший союз. Курс європейської інтеграції; пер. з англ. / Д. Дайнен– К.: „К.І.С.”, 2006, - 696 с.

6. Копійка В.В. Європейський Союз: Історія і засади функціонування: Навч. посіб. / В.В. Копійка, Т.І. Шинкаренко; за ред. Л.В. Губерського. – К.: Знання. – 2009. – 751 с.

7. Шнирков О.І. Україна – Європейський Союз: економіка, політика, право: Монографія. / О.І. Шнирков, В.В. Копійка, В.І. Муравйов - К.: Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2006. – 268 с.

8. Козак Ю.Г. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2019,400с.

9. Міжнародні економічні відносини та менеджмент в умовах посилення глобалізаційних процесів/ Бутко М.П. та ін.: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2017,528с.

10. Патица Н.І., Мартинюк О.В., Кучеренко Д.Г. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2017,506с.

11. Амеліна І.В., Попова Т.Л., ВладимировС.В. . Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2019,256с.

12. Зінчук Т.О.,Ковальчук О.Д., Куцмус Н.М. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2017,512с.

13. Лук'яненко Д.Г. Економічна інтеграція і глобальні проблеми сучасності: Навч. посіб. / Д.Г Лук'яненко. — К.: КНЕУ, 2005. — 204 с.

Допоміжна

1. Регіональна економічна політика Європейського Союзу: досвід для України: монографія/ [М.С.Гамов, А.О.Єгоров, Г.Л.Кладова та ін.] - Запоріжжя: ЗНТУ, 2010.- 191 с.
2. Грицяк І. Основні концепції диференційованої європейської інтеграції : [економічна інтеграція] / І. Грицяк, О. Хоменко// Вісник Національної академії державного управління при Президенті України. - 2009.- № 2.- С. 200-210.
3. Бліхар М.М. Митна політика країн ЦСЄ у контексті інтеграції до СОТ: реалії та перспективи для України: [ЦСЄ - Центрально-Східна Європа. Міжнародна економічна інтеграція]/ М.М. Бліхар// Актуальні проблеми економіки. - 2008.- № 7.- С. 3-8.
4. Сіденко В.Р. Потенціал економічного розвитку України в контексті європейської інтеграції/ В.Р. Сіденко// Фінанси України. - 2007.- № 9.- С.143-150.
5. Чалий В. Україна - ЄС: до нового етапу співробітництва: [Україна - Європейський Союз. Міжнародне співробітництво та економічна інтеграція]/ В. Чалий// Зовнішні справи. - 2007.- № 10.- С. 16-18.
6. Байда О.Д. Європейська інтеграція України та економічна безпека держави / О.Д.Байда // Наукові праці. Сер.: Економічна. - Донецьк, 2009.- Вип. 87.- С. 202-208.
7. Pelkmans S. European Integration: Methods of Economic Analysis / S. Pelkmans – Pearson Education Limited, England, 2001. – 472 p.
8. Hansen J.D. An Economic Analysis of the EU / J.D. Hansen, J.U. Nielsen. – The McGraw-Hill Companies, London, 1997. – 512 p.
9. Ситников М.М. Вплив прямого іноземного інвестування на активізацію регіонального соціально-економічного розвитку [Електронний ресурс] / М.М.Ситников, І.О.Лазнева, А.О.Єгоров // Глобальні та національні проблеми економіки.- 2017.- вип.16.- С.81- 86. – Режим доступу до журн.:[http:// www.global-national.in.ua/pro-zhurnal](http://www.global-national.in.ua/pro-zhurnal).
10. Ситников М.М. Адаптація інноваційної політики ЄС до процесів регіонального соціально-економічного розвитку /М.М.Ситников, А.І. Мелешенко // Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. вип.22. С.108 - 113. URL.:[http:// www.global-national.in.ua/pro-zhurnal](http://www.global-national.in.ua/pro-zhurnal)
11. Єгоров А.О. Міжнародна трудова міграція: проблеми регулювання та захисту мігрантів на досвіді ЄС / А.О. Єгоров, М.М. Ситников // VIRTUS: Scientific Journal.- Монреаль:СРМ «ASF».-2018.-№ 23.- С.139-143.
12. Єгоров А.О. Економічна ефективність міжнародної трудової міграції та забезпечення гідних умов праці українських мігрантів в країнах ЄС [Електронний ресурс] / А.О. Єгоров, М.М. Ситников// Глобальні та національні проблеми економіки.- 2018.- вип.23.- С.395 – 401. – Режим доступу до журн.:[http:// www.global-national.in.ua/pro-zhurnal](http://www.global-national.in.ua/pro-zhurnal)
13. Ситников М.М., Єгоров А.О. Активізація інноваційного розвитку України шляхом залучення досвіду ЄС / М.М.Ситников, А.О.Єгоров // Причорноморські економічні студії.- 2018.- вип.29.- С.10 – 14.
14. Мелешенко А.І. Міжнародний рух капіталу та економічні ризики України в умовах фінансових криз / А.І.Мелешенко, М.М.Ситников // Інвестиції: практика та досвід.- 2018.- № 11.- С.55-59.
15. Ситников М.М. Регіональний соціально-економічний розвиток України в ракурсі інноваційної політики ЄС / М.М.Ситников, А.І. Мелешенко // Інфраструктура ринку. 2019. №37. С.93-99. URL: [http:// www.market-infr.od.ua](http://www.market-infr.od.ua)
16. Дахно І. І. Міжнародна економіка: навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. / І. І. Дахно.- 2-ге вид., випр. і доп. – Київ, 2006. [1. 2. 10. Міжнародна економічна інтеграція. – С. 40-49]
17. Філіпенко А.С. Світова економіка: Підручник/ А.С. Філіпенко, О.І. Рогач, О.І Шнирков та ін. –К.: Либідь, 2002. – 582 с.
18. Луцишин З.О. Трансформація світової фінансової системи в умовах глобалізації / З.О. Луцишин – К. Видав.центр. “ДруК”, 2002.- 320с.

19. Економічна теорія. Міжнародна економіка: підручник: затв. МОНУ / В. М. Тарасевич, О. О. Завгородня, В. К. Лебедева та ін. ; за ред. В. М. Тарасевича. – Київ : Знання, 2012. – 145 с
20. Роузфілд С. Порівнюємо економічні системи; пер. з англї. / С. Роузфілд – К.: „К.І.С.”, 2005, - 370 с.
21. Проді Р. Задум об'єднаної Європи; пер. з італійської. / Р. Проді– К.: К.І.С., 2002. – 164 с.
22. Договоры, учреждающие Европейские Сообщества. Документы Европейского Союза. Т. I / Отв. ред. Борко Ю. А. М., 1994. С. 167-168.

15. Інформаційні ресурси

1. Електронний посібник з практики зовнішньоекономічної діяльності: режим доступу: www.stern.nyu.edu/adamodar/New_Home_Page/data.html
2. Official Journal of the European Union [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/>
3. European Commission-Enterprise and Industry [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/industrial-competitiveness/>
4. ЕСВ: European Central Bank [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ecb.int/home/html/index.en.html>
5. European Commission: Eurostat [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>
6. European Commission: Economic and Financial Affairs [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/economy_finance/index_en.htm
7. European Navigator [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ena.lu/>
8. World Economic Forum [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.weforum.org/en/index.htm>
9. A Single Market for Capital [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/internal_market/top_layer/index_42_en.htm
10. Bank of England [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bankofengland.co.uk/>
11. Europe-Policy areas: Economic and Monetary Affairs [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://europa.eu/pol/emu/index_en.htm
12. EU Economic and Monetary Union [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eurunion.org/News/eunewsletters/EUFocus/2009/EUFocus-EMU-Jan2009>.